

Motion av Margot Hedlin m fl (fp) om screening av personer som har genetiska anlag för diabetes.

Diabetes är en folksjukdom som ökar kraftigt. I Sverige finns idag c:a. 350.000 personer med diabetes. Enligt WHO kommer antalet diabetiker att dubblas till år 2025.

Samhällets kostnader för diabetes och dess följsjukdomar beräknas till 10-20 % av den totala sjukvårdskostnaden. De följsjukdomar som uppstår är komplikationer framförallt i form av hjärt- och kärlsjukdomar, men också skador i de små blodkärlen som finns i ögat, njurarna och fötterna. De går att förebygga, undvika eller senarelägga genom tidig upptäckt. Statistik från Nationella Diabetesregistret (NDR) visar att många personer med diabetes inte behandlas optimalt, vilket ökar risken för komplikationer, onödigt lidande och stora kostnader.

Typ-2 diabetes är den diabetesform som ökar mest. Man räknar med att 85 % av 350.000 med diabetes, har typ-2. Dessutom vet man att en av tre inte vet om att han/hon har diabetes.

Typ-2 diabetes orsakas av en samverkan mellan ärftlighet, stigande ålder och omgivningsfaktorer. Av yttre (förvärvade) riskfaktorer är övervikt (speciellt bukfetma), bristande motion, rökning och stress det som starkast bidrar till att typ-2 diabetes ökar kraftigt. Andra hälsorisker är hypertoni (högt blodtryck) och höga halter av blodfetter.

Eftersom det genetiska anlaget är dominant bör en screening göras på alla i Stockholms län från 45 år till 70 år som har någon nu levande eller död anhörig eller släkting med diabetes. Screeningen består av ett blodprov som visar sockervärdet i blodet (glukos =druvsocker). Det skall tas fastande och ej överstiga 6,1 mmol/l ,enligt WHO. Dessutom bör långtidssockret undersökas (Hba1C). Om blodsockervärdet är högre bör ett nytt prov tas plus ett blodprov som visar värdet på blodfetterna. Ett läkarbesök bokas för undersökning av bl a blodtryck, vikt, laboratorievärden och ett samtal för känslomässig bearbetning

En screening bör införas i Stockholms län för personer i åldern 45 – 70 år som har genetiska anlag för diabetes. Denna screening kan förebygga uppkomsten eller senarelägga debuten av diabetes och dess följsjukdomar. Målet är att snabbt påbörja behandlingen, minska patientens lidande och samhällets kostnader. Möjlighet finns att också göra testet vid ordinarie läkarbesök

Landstingsfullmäktige föreslås besluta:

att undersöka möjligheterna att införa screening i Stockholms län för personer i åldern 45 år till 70 år som har genetiska anlag för diabetes.

Stockholm den 10 juni 2003

Margot Hedlin (fp)

Cecilia Carpelan (fp)